

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820010054
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatká
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5820010054.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Eriky Bebčákovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 21. júna 2023, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/6/2020 zo dňa 29.11.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Okresný súd Námestovo rozsudkom, sp.zn. 4T/6/2020 zo dňa 29.11.2022 obžalovaného F. M., nar. XX.X.XXXX v I., trvale bytom W. XX, z dôvodu podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Námestove, sp.zn. Pv 102/19/5507 zo dňa 11.2.2020, pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

od presne nezisteného dňa a času najmenej však od mesiaca január 2010 do mesiaca október 2013 v mieste ich spoločného pobytu v rodinnom dome na adrese K., L. XXX/XX sa opakovane v presne nezistených dňoch ponižujúco správal voči svojej manželke Y. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom K., L. XXX/XX tým spôsobom, že jej vulgárne nadával, že je kurva, šľapka, radodajka a opakovane ju fyzicky napádal tak, že ju chytil za ramená a hodil o stenu, chytil ju pod krk a oprel ju silno o stenu, udieral ju zovretou päšťou do hlavy, zdrapil ju za vlasy, rozbil jej peru, čím jej viackrát spôsobil po rôznych častiach tela modriny a iné zranenia, ktoré si nevyžiadali lekárske ošetrenie, pričom jeho agresívne správanie sa stupňovalo až do takej miery, že v presne nezistený deň v mesiaci august 2013 jej priložil ku krku nôž a kričal, že ju zabije, a takto konal až do doby, kým v októbri 2013 neodišiel zo spoločnej domácnosti, pričom toto konanie vyvolalo u poškodenej Y. O. pocity strachu, úzkosti a stresu,

pretože skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor písomným podaním zo dňa 6.12.2022, doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 7.12.2022, a to v neprospech obžalovaného. Podané odvolanie prokurátor zdôvodnil písomným podaním zo dňa 30.1.2023, doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 31.1.2023, a to nasledovne:

Okresný súd pôvodne prvým vo veci vyhláseným rozsudkom zo dňa 12.10.2021 uznal obžalovaného F. M. vinným v zmysle podanej obžaloby zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorého výkon mu podmienene odložil na skúšobnú dobu s probačným dohľadom na 3 roky. Zároveň obžalovanému uložil obmedzenie - podrobiť sa v skúšobnej dobe v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Na základe obžalovaným podaného odvolania bol tento prvý vo veci vyhlásený odsudzujúci rozsudok zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 2To/13/2022 zo dňa 29.6.2022 a vec bola okresnému súdu

vrátená, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Následne po vykonanom dokazovaní v intenciách rozhodnutia krajského súdu okresný súd druhým vo veci vyhláseným rozsudkom, ktorý je predmetom tohto odvolacieho konania, obžalovaného F. M. postupom podľa § 285 písm. b) Tr. por. spod obžaloby prokurátora oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom. Prokurátor sa s takými rozsudkom okresného súdu, ako aj s jeho odôvodnením nestotožňuje a má za to, že vykonaným dokazovaním bolo v potrebnom rozsahu preukázané, že obžalovaný spáchal skutok tak, ako je to uvedené v obžalobe a svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Napadnutý rozsudok je v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. V tejto súvislosti poukazuje na výpoveď svedkyne poškodenej Y. O., ktorá v rámci svojej výpovede podrobne popísala spolužitie s obžalovaným F. M., jeho správanie sa, ako aj to, ako sa prežitá udalosť premietli do jej života, čo pociťovala a pod. Vypočutí svedkovia o ich spolužití vypovedali len sprostredkovane, ani jeden z nich nebol priamym účastníkom konfliktov. V danom prípade je však dôležitým poukázať na výpoveď znalkyne Mgr. Boženy Doničovej, ktorá uviedla, že zotráva na záveroch znaleckého posudku č. 2019/10. U Y. O. sa objavili akútne stresové reakcie ako následky správania sa obžalovaného. V rámci akútnej stresovej situácie sa prejavovali ako anticipačná úzkosť, úzkosť, pocity vnútorného napätia na situáciu a na budúcnosť, strach, smútok. Tiež pokles pozornosti, pokles vitality, únavnosť pracovnej vitality, sprievodné somatické obtiaže, narušenie spánku, ako aj znížená chuť do jedla, bolesti žalúdka. Taktiež sa prejavili príznaky násillia formou akútnej stresovej reakcie. Prejavy a dôsledky boli aj telesné, ale v dôsledku psychického násillia. Súžitie bolo konfliktné, problémové, neboli financie, nebolo bývanie, bola tam určitým spôsobom žiarlivosť, hádky, vulgárnosti, ale priamo nejaké fyzické útoky nezistila. Konfliktná a problémová situácia pretrvávala dlhodobo. Objavujú sa spomienky, vracia sa do minulosti, spomienka spúšťa úzkosť v prežívaní. U poškodenej zistila akútnu stresovú reakciu, ktorá je vedená v medzinárodnej klasifikácii F 43.0, je to reakcia na stres. Je vedená ako porucha a patrí medzi adaptačné poruchy. Je na úrovni neurotizácie.

Z vyššie uvedených dôvodov má za to, že vykonaným dokazovaním bolo v celom rozsahu preukázané, že obžalovaný svojim konaním naplnil všetky zákonné znaky žalovaného zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby a preto navrhuje odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, resp. aby v predmetnej veci sám rozhodol a to tak, že uzná obžalovaného vinným zo spáchania skutku tak, ako sa mu to kladie za vinu v obžalobe a uloží mu primeraný trest.

K odvolaniu prokurátora sa obžalovaný vyjadril prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo dňa 17.4.2023, doručeným Okresnému súdu Námestovo dňa 17.4.2022, a to nasledovne:

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovanému nebolo preukázané naplnenie znakov skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby v zmysle podanej obžaloby a dokonca obžalobe sa nepodarilo preukázať ani to, že by mal obžalovaný spáchať skutok tak, ako je uvedený v skutkovej vete obžaloby, pretože to ani samotná poškodená netvrdila.

V súvislosti s právnou kvalifikáciou skutku ako zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby dáva do pozornosti názor senátu odvolacieho súdu vyslovený v uznesení, sp.zn. 2To/13/2022 zo dňa 29.6.2022: „V zmysle ustálenej súdnej praxe, týraním sa rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou osobou alebo sobou, ktorá je v starostlivosti alebo výchove, ktorým páchatel prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti. Vyznačuje sa určitou trvalosťou, prípadne aj súvislosťou alebo opakovanými útokmi, ktoré takáto osoba vzhľadom na jeho hrubú bezohľadnosť alebo bolestivosť považuje za ťažké príkorie, ponižovanie. Trvalosť páchatelovho konania je nutné posudzovať v závislosti od intenzity zlého zaobchádzania. Predpokladom trestnosti činu, aby v dôsledku týrania zo strany páchatela bolo spôsobené fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie niektorou z foriem uvedených v odseku 1 § - 208 Tr. zák. Nevyžaduje sa, aby u týranej osoby vznikli následky na zdraví.“

K podstatnému odvolaciemu tvrdeniu prokurátora a to odkazu na závery znaleckého posudku znalkyne Mgr. Boženy Doničovej uvádza, že znalkyňa u poškodenej Y. O. zistila len akútnu stresovú reakciu, teda reakciu na stres. U poškodenej nebola zistená posttraumatická stresová situácia. Znalkyňa nemá informáciu, že by poškodená bola fyzicky napádaná, že by mala modriny. U poškodenej nezistila ani nijaké sebapoškodujúce reakcie, ani suicidálne myšlienky. Zo psychologického vyšetrenia nemá také informácie, že bol vyvíjaný zo strany obvineného na poškodenú nátlak. Znalkyňa napokon uviedla, že úzkosť, pocity akútneho vnútorného napätia na situáciu a na budúcnosť, strach, smútok, tiež pokles pozornosti, pokles vitality, únavnosť pracovnej vitality, sprievodné somatické obtiaže, narušenie spánku, znížená chuť do jedla, bolesti žalúdka a iné uvádzala v posudku vychádzajúc z informácií podaných

poškodenou, avšak tieto informácie nevychádzali zo zdravotnej dokumentácie. Znalkyňa sa vyjadrila, že keď to nie je v posudku, tak v zdravotnej karte sa takéto vyšetrenia nenachádzali. Teda žiadne z uvedených zdravotných problémov nie sú podložené zdravotnou dokumentáciou a ide len o tvrdenia poškodenej. Napokon vyššie uvedené znalkyňa potvrdila aj čo do informácií o dcére, kde taktiež vychádzala z anamnestických údajov od poškodenej. V znaleckom posudku znalkyňa uviedla aj to, že poškodená sa snaží byť aj dominantnejšia v prejave, má snahu zatlačiť na okolie, do určitej miery ním manipulovať, má však svoje medze, vie sa zastaviť. K rozhodnutiu podať trestné oznámenia dospela po problémoch s dcérou, ktoré nastali po tom, ako sa začala stretávať s obvineným (otcom), dcéra pojedla lieky, nastali u nej poruchy správania, hospitalizácia na psychiatrii, po jeho manipuláciách a vyhrážkach, že zničí exmanželku, aj jej partnera, čo opäť nie je pravda. Uvedené nebolo ničím preukázané a opäť ide len o tvrdenia poškodenej, ktoré znalkyňa uviedla v posudku.

Obžalovaný je s dcérou v kontakte asi od roku 2015 a na psychiatrii skončila po tom, ako jej matka (poškodená) zobrala telefón, platobnú kartu a zakázala jej komunikovať s otcom (obžalovaným), pretože si s ním rozumela viac ako s matkou. Poškodená výchovu dcéry nezvládala, dcéra od nej odišla asi pred rokom pre nehody medzi nimi navzájom, dnes má už 18 rokov, k matke sa vrátiť nechce, má svoj život. Podľa ich informácií, poškodenej stroskotal aj druhý posledný vzťah, o ktorom sa vo výpovediach vyjadrovala len „v superlatívoch“ a býva niekde v X. N..

Na preukázanie viny musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje okolnosti skutku a usvedčuje z jeho spáchania podozrivého, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Tvrdenie, že niekto spáchal trestný čin, musí byť založené len na takých dôkazoch, ktoré vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného oznámenia. Po zhodnotení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne je potrebné prikloniť sa k záveru, že konaním obžalovaného nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby v zmysle podanej obžaloby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Podaná obžaloba trpí dôkaznou núdzou.

Napadnutý rozsudok zodpovedá aj ustanoveniu § 168 Tr. por., teda v tomto smere okresný súd rešpektoval právny názor vyslovený krajským súdom v zrušujúcom uznesení. Okresný súd aj keď veľmi stroho, ale jasným a zrozumiteľným spôsobom uviedol, akými dôkazmi a akou úvahou sa riadil, keďže jednotlivé znaky konkrétneho trestného činu neboli preukázané obžalovanému a to v nadväznosti na ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona o trestnej zodpovednosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené obžalovaný navrhuje, aby odvolací krajský súd odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Verejné zasadnutie o odvolaní prokurátora pred odvolacím súdom bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného F. M. za splnenia zákonných podmienok podľa § 293 ods. 5 Tr. por. Obžalovaný prostredníctvom obhajcu doručil senátu krajského súdu písomné podanie zo dňa 2.6.2023, ktorým výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti. Obžalovaný bol o termíne verejného zasadnutia upovedomený riadne a včas, mal zachovanú lehotu na prípravu verejného zasadnutia (obžalovaný upovedomenie o termíne verejného zasadnutia prevzal dňa 2.6.2023). Verejného zasadnutia sa zúčastnil zvolený obhajca obžalovaného. Prokurátor a obhajca obžalovaného prítomní na verejnom zasadnutí navrhli verejné zasadnutie vykonať v neprítomnosti obžalovaného. Vykonaniu verejného zasadnutia v neprítomnosti obžalovaného nebránila žiadna zákonná prekážka.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ - prokurátor podal odvolanie (oslobodzujúci výrok rozsudku). Krajský súd tiež preskúmal správnosť postupu konania, ktoré napadnutému výroku rozsudku predchádzalo, pričom prihliadal aj na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil potom, že odvolanie podané prokurátorom bolo podané oprávnenou osobou, proti výroku rozsudku, proti ktorého je prípustné, v zákonom stanovenej lehote, avšak odvolanie prokurátora bolo vyhodnotené ako nedôvodné.

Krajský súd pripomína, že v prípade aktuálne preskúmaného oslobodzujúceho rozsudku sa jedná v poradí už o druhý rozsudok vyhlásený v tejto trestnej veci. Okresný súd prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom, sp.zn. 4T/6/2020 zo dňa 12.10.2021, ktorým obžalovaného F. M. uznal vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., a to na skutkovom základe v zmysle podanej obžaloby. Obžalovanému uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, ktorého výkon mu podmienene odložil na skúšobnú dobu s probačným dohľadom na 3 roky a súčasne mu uložil obmedzenie podrobiť sa v skúšobnej dobe v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom

alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Na podklade obžalovaným podaného odvolania bol predmetný rozsudok zrušený z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 2To/13/2022 zo dňa 29.6.2022 a vec bola vrátená súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V prípade aktuálne preskúmaného rozsudku (oslobodzujúceho rozsudku) na podklade odvolania prokurátora sa jedná v poradí o druhý vo veci vyhlásený rozsudok. Krajský súd na úvod konštatuje, že okresný súd pokiaľ ide o aktuálne preskúmaný rozsudok v tomto odvolacom konaní, postupoval v intenciách predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia krajského súdu a riadil sa právnym názorom vysloveným v ňom.

K vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku okresný súd dospel po bezchybnom procesnom postupe. V tomto smere prokurátor neprodukoval žiadne odvolacie námietky a rovnako ohľadne uvedeného žiadne pochybenia nezistil ani odvolací súd. Vo vzťahu k žalovanému skutku okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie a pred vyhlásením dokazovania za skončené tak prokurátor, ako ani obžalovaný a jeho obhajca nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Dôkazy k žalovanému skutku boli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Následne okresný súd správne postupoval a nepochybil ani vo fáze hodnotenia dôkazov a tieto hodnotil plne v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por., teda nielen samostatne, ale aj vo vzájomných súvislostiach, dôsledne zohľadňujúc tak okolnosti, ktoré svedčili v prospech obžalovaného, ako aj okolnosti, ktoré svedčili v jeho neprospech. Okresný súd potom dospel k správne záveru, že po vykonaní všetkých dostupných dôkazov sú tu tak vážne pochybnosti o vine obžalovaného, že je na mieste použitie zásady „in dubio pro reo“, t.j. v pochybnostiach v prospech obžalovaného a obžalovaného správne spod obžaloby prokurátora oslobodil z dôvodu podľa § 285 písm. b) Tr. por., pretože skutok nie je trestným činom. Aj krajský súd zastáva názor, že po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom k žalovanému skutku výsledky vykonaného dokazovania nevyznievajú jednoznačne a bez akýchkoľvek vážnejších pochybností pre vyslovenie viny obžalovaného, pričom tu absentujú presvedčivé dôkazy pre vyslovenie bezpečného záveru o vine obžalovaného (t.j. vina obžalovaného v tomto prípade vykonanými dôkazmi nebola preukázaná bez akýchkoľvek vážnejších pochybností), čo bránilo obžalovaného uznať vinným v zmysle podanej obžaloby zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa je tiež zrejmé, ktoré skutočnosti vzal súd za dokázané v súvislosti so žalovaným skutkom, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Prvostupňový súd súčasne v odôvodnení napadnutého rozsudku vyložil, ako sa vyrovnal s podstatou obžaloby prokurátora, obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení v otázke viny. Krajský súd sa preto v týchto smeroch stotožňuje s presvedčivým a správne odôvodneným rozsudkom súdu prvého stupňa a v podrobnostiach naň odkazuje. V tejto súvislosti treba dodať, že toto konštatovanie sa v celom rozsahu týka aj odvolacích námietok prokurátora v rozsahu, v akom sú dôvody odvolania uvedené vyššie, lebo dôvody odvolania prokurátora sú v podstatnej časti súhrnom jeho obžalobnej argumentácie prezentovanej v celom doterajšom konaní. Prokurátor založil odvolanie v podstatnej miere na opakovaných dôvodoch svojej obžalobnej argumentácie použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. So všetkými podstatnými námietkami prokurátora, tak skutkovými, ako aj právnymi, sa súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku riadne vysporiadal a v podstate nenechal otvorenú žiadnu podstatnú spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Nadriadený krajský súd je toho názoru, že napadnutý rozsudok obsahuje všetky zákonom stanovené kritéria z hľadiska jeho formy a obsahu. Rozsudok s jeho odôvodnením je presvedčivý, zrozumiteľný a neponecháva nadriadenému súdu otvorenú žiadnu podstatnú otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť. Krajský súd si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať, a to preto, lebo v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného súdu tvoria jednotu a v prípade, ak si nadriadený súd osvojuje správnosť záveru napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je potom jeho úlohou zamerať sa na riešenie podstatných odvolacích námietok prokurátora, majúcich podstatný význam z hľadiska rozhodovania o vine obžalovaného.

Skutočnosť, že sa prokurátor nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže samo osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžaloby, ak si neosvojí ňou navrhovaný spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných predpisov.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky prokurátora vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a hodnoteniu dôkazov, odvolací súd primárne uvádza, že súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov vo vzťahu k žalovanému skutku podľa § 2 ods. 12 Tr. por. vysvetlil, aké konanie obžalovaného má za preukázané, pričom sa dostal do situácie, ktorá odôvodňovala postup v zmysle procesného pravidla in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného).

Po podrobnom preskúmaní napadnutého rozsudku a na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu sa odvolací súd stotožnil s názorom okresného súdu, že v danej trestnej veci nebolo bez akýchkoľvek vážnejších pochybností preukázané, že obžalovaný spáchal zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v zmysle podanej obžaloby a okresný súd potom správne obžalovaného oslobodil spod obžaloby z dôvodu podľa § 285 písm. b) Tr. por., pretože skutok nie je trestným činom.

V danom prípade bola na obžalovaného F. M. podaná obžaloba pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť v tom čase voči svojej manželke Y. O. v podstate tým, že sa mal voči nej správať ponižujúco, vulgárne jej nadávať (kurva, šľapka, radodajka), opakovane ju fyzicky napádať (chytiť ju za ramená a hodiť o stenu, chytiť ju pod krk, oprieť silno o stenu, udierať zovretou päťou do hlavy, zdrapiť ju za vlasy, rozbiť jej peru), v dôsledku čoho jej mal viackrát spôsobiť po rôznych častiach tela modriny a iné zranenia, ktoré si nevyžiadali lekárske ošetrenie, v presne nezistený deň v mesiaci august 2013 jej mal priložiť ku krku nôž a kričať, že ju zabije, čím mal u poškodenej Y. O. vyvolávať pocity strachu, úzkosti, stresu a takto mal konať v období najmenej od januára 2010 do októbra 2013.

V súvislosti s právnou kvalifikáciou protiprávneho konania obžalovaného ako zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. krajský súd totožne so svojim predchádzajúcim zrušujúcim rozhodnutím v tejto trestnej veci opakuje, že v zmysle ustálenej súdnej praxe, týraním sa rozumie zlé zaobchádzanie okrem iných s blízkou osobou, ktorým páchatel' prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti. Vyznačuje sa určitou trvalosťou, prípadne aj súvislosťou alebo opakovanými útokmi, ktoré takáto osoba vzhľadom na jeho hrubú bezohľadnosť alebo bolestivosť považuje za ťažké príkorie, ponižovanie. Trvalosť páchatel'ovho konania je nutné posudzovať v závislosti od intenzity zlého zaobchádzania. Predpokladom trestnosti činu je, aby v dôsledku týrania zo strany páchatel'a bolo spôsobené fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie niektorou z foriem uvedených v odseku 1. Nevýžaduje sa, aby u týranej osoby vznikli následky na zdraví.

Obžalovaný F. M. spáchanie skutku tak, ako sa mu to obžalobou kládlo za vinu, popiera. Poškodenú (v tom čase manželku Y. O.) fyzicky nenapádal. Poškodenú dvakrát opľul, keď sa dozvedel o jej známosti. Na poškodenú žiarlil, keď si našla známost'. Spoločnú domácnosť s poškodenou opustil z vlastného rozhodnutia v októbri alebo novembri 2013.

Obžalovaného zo spáchania žalovanej trestnej činnosti usvedčuje výpoveď svedkyne poškodenej Y. O. z prípravného konania po vznesení obvinenia obžalovanému, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná so súhlasom obžalovaného a prokurátora. Svedkyňa poškodená v rámci svojej výpovede podrobne popísala správanie obžalovaného voči jej osobe v žalovanom období v zmysle podanej obžaloby. S obžalovaným sa v podstate denne hádali, obžalovaný bol na ňu agresívny, stále na ňu kričal, vulgárne jej nadával, obviňoval ju, že musia žiť v zime, nakoľko ona sa chcela odsťahovať od rodičov, u ktorých dovtedy žili a mali tam všetko potrebné. Obžalovaný na ňu žiarlil, aj keď nemal prečo. Vyhrážal sa jej zabitím tým spôsobom, že jej dal nôž pod krk. Fyzicky ju napádal. Obžalovaný dost' pil. Nebol dostatok peňazí. Deti si to veľmi odniesli. Poškodená sa nest'ážovala, nechcela spôsobovať problémy a hanbila sa.

Aj krajský súd totožne so závermi okresného súdu konštatuje, že v danej trestnej veci tu absentujú ďalšie dôkazy, ktoré by korešpondovali s výpoveďou poškodenej, túto podporovali a spolu s výpoveďou poškodenej viedli bez akýchkoľvek vážnejších pochybností k záveru o vine obžalovaného v zmysle podanej obžaloby. Z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, že spolužitie obžalovaného a poškodenej dlhodobo nebolo ideálne, bolo problematické, konfliktné, obžalovaný a poškodená sa hádali, obžalovaný počas hádok na adresu poškodenej použil aj vulgárne nadávky a fyzicky na ňu zaútočil, na poškodenú žiarlil (poškodená sa počas manželstva postupne zblížovala s iným mužom, ktorý aj krátko po odchode obžalovaného zo spoločnej domácnosti začal s poškodenou žiť), avšak verbálne a fyzické ataky obžalovaného na poškodenú počas medzi nimi vznikajúcich konfliktných situácií neboli spoľahlivo preukázané takej povahy, intenzity a frekvencie, ako vypovedala poškodená a aby tieto napĺňali zákonné znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v zmysle vyššie uvedeného výkladu. Nesporne hlavným dôvodom konfliktov medzi obžalovaným a poškodenou bol nedostatok financií a z tohto prameniaca nespokojnosť so spôsobom života, vzájomné obviňovanie sa, viaceré nahromadené problémy medzi partnermi, ktoré museli riešiť (výchova detí, prestavba rodinného domu, nedostatok finančných prostriedkov na krytie všetkých potrieb rodiny vrátane prestavby rodinného domu) a žiarlivosť obžalovaného na poškodenú, ktorý pociťoval nadväzovanie bližšieho vzťahu poškodenej s iným mužom, nespokojnosť poškodenej s ekonomickým zabezpečením rodiny zo strany obžalovaného. Napriek konfliktnému spolužitiu obžalovaného s poškodenou však pri komplexnom zhodnotení všetkých vo veci vykonaných dôkazov (teda izolovane sa nesústreďiac len na výpoveď svedkyne poškodenej, čo by bolo v rozpore s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por.) nebolo spoľahlivo a bez akýchkoľvek vážnejších pochybností preukázané, že obžalovaný by sa bol voči poškodenej správal spôsobom, ktorý by ona pociťovala ako ťažké príkorie a ktorý by bol zločinom týrania blízkej osoby a zverenej osoby korešpondujúc s vyššie uvedeným výkladom.

Na hlavnom pojednávaní bola so súhlasom obžalovaného a prokurátora prečítaná výpoveď svedka F. M. (syna poškodenej a nevlastného syna obžalovaného), ktorý v žalovanom období žil v spoločnej domácnosti s obžalovaným a poškodenou a v tom čase mal 11 až 13 rokov. Vypovedal o tom, ako bol svedkom hádok medzi obžalovaným a poškodenou. Hádky prebiehali tak, že najskôr medzi nimi prebiehal normálny rozhovor, ktorý prešiel do hádky a nasledovalo kričanie, kričali obidvaja. Striedali sa obdobia, kedy sa hádali s obdobiami, kedy bol klud. Z jeho pohľadu dôvodom hádok medzi obžalovaným a poškodenou boli financie, museli sa starať o dve deti, prestavovali dom, tiež si obžalovaný myslel, že poškodená má priateľa a že ho podvádza. Pokiaľ ide o fyzické útoky, raz bol svedkom toho, že počas konfliktu obžalovaný chytil poškodenú za ramená, hodil ju do skrine, na čo obžalovanému povedal, aby poškodenú nechal na pokoji a obžalovaný viac nepokračoval. Raz mu poškodená povedala, že jej obžalovaný dal facku alebo niečo také, poškodená vtedy plakala. Pokiaľ ide o sprostredkované informácie, počul, ako poškodená pred svojimi rodičmi a kamarátmi hovorila, že ju obžalovaný zbil. Tiež videl mamu uplakanú, na čo mu uviedla, že sa nič nestalo, len že sa pohádala s F. Na poškodenej nikdy žiadne zranenia nevidel. K požívaniu alkoholu obžalovaným sa vyjadril tak, že obžalovaný síce alkohol pil, ale nie často, domov často opitý nechodil, keď si občas vypil, bol kludný.

Svedkyňa W. M. (dcéra obžalovaného a poškodenej), ktorá s nimi v dobe skutku žila v spoločnej domácnosti, využila zákonné právo nevypovedať ako dcéra obžalovaného.

Svedok G. O. je otcom poškodenej a v predmetnom období bol svokrom obžalovaného a jeho výpoveď z prípravného konania po vznesení obvinenia obžalovanému bola na hlavnom pojednávaní prečítaná so súhlasom obžalovaného a prokurátora. Obžalovaný a poškodená istú dobu (do roku 2011) žili v domácnosti u svedka, teda u rodičov poškodenej. Svedok medzi obžalovaným a poškodenou občas registroval hádky, kričali obidvaja a keď sa ich pýtal, čo sa deje, povedali, že nič a hádka utíchla. Podľa jeho názoru dôvodom hádok medzi obžalovaným a poškodenou boli peniaze. Po tom, ako sa obžalovaný a poškodená presťahovali do vlastného domu, jedenkrát sa stalo, že im poškodená volala, že sa obžalovaného bojí. Keď k nim s manželkou prišli, medzi obžalovaným a poškodenou prebiehala žiarlivostná scéna, obžalovaný slovne útočil na poškodenú, že má nejaký vzťah, že s niekým chodí. Poškodená sa vyjadrila, že ich zavolala preto, lebo obžalovaný prišiel rozzúrený, tak sa ho bála. Potom sa obžalovaný a poškodená rozviedli. Počas manželstva sa poškodená nikdy nestožovala, že by ju obžalovaný bol bil. Zranenia na poškodenej nikdy nevidel. Až po rozvode im poškodená povedala, že ju obžalovaný mlátil a pred deťmi jej pod krkom držal nôž. V súvislosti s výpoveďou poškodenej, že sa nechcela nikomu sťažovať, nakoľko nechcela nikomu spôsobovať problémy a hanbila sa, pozornosti odvolacieho súdu neuniklo, že pokiaľ obžalovaný prišiel domov rozzúrený a medzi

obžalovaným a poškodenou prebiehala žiarlivostná scéna, poškodená dokázala zavolať svojich rodičov, že sa obžalovaného bojí a jej rodičia prišli k nim domov, avšak pri vážnejších situáciách, keď obžalovaný mal poškodenú podľa jej tvrdení biť, nebolo zaznamenané nič také, že poškodená by bola volala svojim rodičom, že sa obžalovaného bojí. Tiež pozornosti odvolacieho súdu neuniklo, že o tvrdenom správaní obžalovaného poškodená svojmu otcovi nemala povedať už po odsťahovaní sa obžalovaného zo spoločnej domácnosti, ale až neskôr s časovým odstupom po rozvode manželstva. Svedok F. M. (syn poškodenej a nevlastný syn obžalovaného) v rámci výpovede neuvádzal, že by bol svedkom toho, ako obžalovaný držal nôž pod krkom poškodenej.

Na hlavnom pojednávaní bola so súhlasom obžalovaného a prokurátora prečítaná výpoveď svedkyne Mgr. O. O. z prípravného konania po vznesení obvinenia obžalovanému, ktorá je matkou poškodenej a v dobe skutku bola svokrou obžalovaného. Svedkyňa uvádzala, že keď obžalovaný a poškodená bývali u nich do roku 2011, od susedy sa dozvedela, že počas ich neprítomnosti bolo z ich domu počuť hádku medzi obžalovaným a poškodenou. Nemôže povedať, že by obžalovaný dajako pil. Keď sa obžalovaný s poškodenou odsťahovali do svojho domu, poškodená sa im na obžalovaného nestážovala. Iba raz sa stalo, že im poškodená volala, že je problém, že ju obžalovaný ohrozoval na zdraví. Po tom, ako s manželom prišli k obžalovanému a k poškodenej, títo sa hádali pre peniaze a riešili všetko, čo sa nazbieralo. Dcéra jej povedala, že jej mal obžalovaný celú noc držať nôž na krku, že ju podreže. Svedkom konfliktu medzi obžalovaným a poškodenou nikdy nebola. Na poškodenej si nikdy žiadne zranenia nevšimla. Osobne si nemyslí, že by obžalovaný bil poškodenú. Podľa nej sa jednalo o nadávky, vyhrážky, psychický nátlak. Až po rozvode jej poškodená rozprávala, že spolužitie s obžalovaným bolo ťažké, týkalo sa to financií, rozmyšľala aj nad tým, že ukončí život. Keď si poškodená našla nový vzťah, vyústilo to do takého rozmeru, že ju chcel obžalovaný podrezať. Ani v tomto prípade pozornosti odvolacieho súdu neuniklo, že o tvrdenom správaní obžalovaného poškodená svojej matke nemala povedať už po odsťahovaní sa obžalovaného zo spoločnej domácnosti, ale až neskôr s časovým odstupom po rozvode manželstva. Súčasne svedkyňa matka poškodenej nevypovedala nič také, že poškodená sa jej mala sťažovať, že obžalovaný by bol na ňu fyzicky útočil, že by ju bol bil.

Súčasťou spisového materiálu je tiež návrh na rozvod manželstva obžalovaného a poškodenej, ktorý poškodená podala na súd dňa 7.3.2014 (podľa návrhu obžalovaný opustil spoločnú domácnosť s poškodenou v novembri 2013). Poškodená ako dôvod pre rozvod manželstva uviedla, že postupom času sa začali prehlbovať rozdielne názory účastníkov na otázky bežného spolužitia i na spoločný život ako taký. V dôsledku toho došlo k citovému odcudzeniu a nezhody čoraz vážnejšieho rázu stále pretrvávajú. Po tom, ako obžalovaný v novembri 2013 opustil spoločnú domácnosť, manželstvo je už len formálnym zväzkom. Po oboznámení sa s obsahom návrhu krajský súd poznamenáva, že v tomto poškodená neuvádzala žiadne negatívne správanie sa voči jej osobe zo strany obžalovaného, či už vo forme verbálnych alebo fyzických útokov.

Nemožno tiež opomenúť značný časový odstup od skutku, kedy poškodená v tejto trestnej veci podávala na obžalovaného trestné oznámenie, ako aj okolnosti, za ktorých tak učinila. Ukončenie protiprávneho konania obžalovaného podľa podanej obžaloby je ohraničené októbrom 2013. Poškodená trestné oznámenie v tejto trestnej veci na políciu podávala 29.11.2018, teda po viac ako piatich rokoch. Podanie trestného oznámenia sa dialo v období, keď medzi obžalovaným a poškodenou vrcholili nezhody ohľadne výchovy dcéry pochádzajúcej z ich spoločného manželstva, stretávania sa obžalovaného s dcérou a keď obžalovaný v tejto súvislosti podal na poškodenú viaceré oznámenia.

Za takto zisteného a vyhodnoteného dôkazného stavu odvolací súd zastáva názor, že izolovane len znalecký posudok Mgr. Boženy Doničovej, znalkyne z odboru psychológie, na ktorého závery sa odvoláva prokurátor v zdôvodnení odvolania a tiež výpoveď znalkyne v prípravnom konaní, nie sú spôsobilé zvrátiť rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým bol obžalovaný spod obžaloby správne oslobodený. V prípade znaleckého posudku sa nejedná o žiadny priamy dôkaz, ale o dôkaz nepriamy. Ako vyplývalo z obsahu znaleckého posudku, pri jeho vypracovaní znalkyňa vychádzala z obsahu vyšetrovacieho spisu (v tom čase mala k dispozícii len výpovede svedkyne poškodenej Y. O., svedka F. M. a výpoveď F. M., iné vyššie uvedené dôkazy, na ktoré poukázal tak súd prvého stupňa ako aj odvolací súd, v tom čase vykonané a zabezpečené neboli), ďalej znalkyňa vykonala vlastné psychologicko diagnostické vyšetrenie poškodenej Y. O. a disponovala zdravotnou dokumentáciou poškodenej. Možno potom konštatovať, že znalkyňa pri vypracovaní znaleckého posudku na poškodenú v podstatnej miere vychádzala zo skutočností tvrdených samotnou poškodenou a na ich základe aj

učinila závery svojho znaleckého posudku, čo je dôležité mať na zreteli pri hodnotení tohto dôkazu. Krajský súd nespochybňuje zistenia znalkyne, že v spolužití s obžalovaným bola poškodená psychicky traumatizovaná, mala pocit bezvýhodiskovosti, frustračná tolerancia na záťaž sa situačne znižovala, aby znova zapla a zabojovala, odolávala stresom, u poškodenej sa objavovali akútne stresové reakcie, prítomná bola anticipačná úzkosť, anxieta, pocity vnútorného napätia nad situáciou a budúcnosťou, strach, smútok, spustili sa pocity viny, hanby, že zlyhala, pokles pozornosti, vitality, pracovnej výkonnosti, únavnosť, prítomné boli aj sprievodné somatické obtiaže, narušenie spánku, nevoľnosť, bolesti žalúdka, znížená chuť do jedla, s poklesom hmotnosti o viac ako 10 kg ako reakcie na stres, ktorý prežívala, bola neuroticky labilizovaná. Vyhodnotiac všetky vo veci vykonané dôkazy však ani odvolací súd nemal bez akýchkoľvek vážnejších pochybností preukázané, že uvedené následky u poškodenej by mali svoj pôvod v správaní obžalovaného voči poškodenej v zmysle podanej obžaloby, ktoré by naplňalo zákonné znaky týrania. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania uvedené následky u poškodenej možno prijateľne vysvetliť tým, že poškodená dlhodobo žila v nefunkčnom a neuspokojivom manželskom zväzku, sprevádzanom častými nezhodami, hádkami, nedostatkom financií, potrebou riešiť viaceré problémy (starostlivosť o deti, prestavba rodinného domu, dlhodobý a permanentný nedostatok financií), nespokojnosťou poškodenej s ekonomickým zabezpečením rodiny zo strany obžalovaného, žiarlivosťou obžalovaného na poškodenú, ktorá si mala postupne budovať bližší vzťah s iným mužom, poškodená nepociťovala v obžalovanom náležitú oporu ako v životnom partnerovi. Súčasne poškodená v tom čase prežívala neľahké životné obdobie, v ktorom okrem starostlivosti o dve maloleté deti, o domácnosť, chodila do práce, riešila sa prestavba domu, čo nepochybne predstavovalo nemalú záťaž nielen na psychiku, ale aj fyzickú stránku osoby poškodenej. Znalkyňa poškodenú vyhodnotila ako zrelú a pomerne silnú osobnosť. Za zmienku tiež stojí zistenie, že pokiaľ poškodená tvrdila, že negatívne správanie obžalovaného si odnášali aj deti, znalkyňa Mgr. Božena Doničová vo vzťahu k synovi F. M., ktorého tiež znalecky vyšetrila, konštatovala, že F. M. nemá negatívne zážitky súvisiace s obžalovaným, nesprával sa k nemu agresívne, nemali medzi sebou konflikty. U menovaného sa nepotvrdili žiadne pretrvávajúce následky. Správanie primerané, bez adaptačných porúch, bez známkov neurotizácie. Nezobrazili sa žiadne psychické, ani somatické obtiaže. V súvislosti s F. M. tiež znalkyňa v záveroch znaleckého posudku týkajúcich sa jeho osoby poukázala na jeho vyjadrenie: „Ja nikomu nechcem uškodiť, ani prilepšiť, vôbec, aby som sa pomstil, mne je aj jeho ľúto (pozn. súdu obžalovaného).“ Tiež je potrebné poukázať na vyjadrenie znalkyne Mgr. Boženy Doničovej pri jej výsluchu v prípravnom konaní, keď znalkyňa uviedla, že súžitie obžalovaného a poškodenej bolo konfliktné, problémové, neboli financie, nebolo bývanie, bola tam určitým spôsobom žiarlivosť, hádky, vulgárnosti, ale priamo nejaké fyzické útoky nezistila a u poškodenej nezistila ani suicidiálne myšlienky.

Vzhľadom na takto zistený skutkový stav na základe dôkazov vykonaných pred okresným súdom tu potom existujú natoľko vážne pochybnosti o spáchaní zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. obžalovaným v zmysle podanej obžaloby, že bolo v súlade so zákonom a výsledkami vykonaného dokazovania, keď okresný súd obžalovaného spod obžaloby prokurátora oslobodil z dôvodu podľa § 285 písm. b) Tr. por., pretože skutok nie je trestným činom. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že aj keď vyššie uviedol, že obžalovaný sa voči poškodenej dopustil protiprávneho konania verbálnej a fyzickej povahy (vulgárne nadávky počas hádky, hodenie do skrine), ktoré však nevykazovalo zákonné znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák., toto by mohlo byť kompetentným priestupkovým orgánom posúdené ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. V danom prípade však už neprichádzalo do úvahy postúpenie veci na prejednanie príslušnému orgánu ako možného priestupku proti občianskemu spolunažívaniu z dôvodu zániku zodpovednosti za priestupok podľa § 20 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v dobe skutku do 31.1.2014 („Priestupok nemožno prejednať, ak od jeho spáchania uplynuli dva roky; nemožno ho tiež prejednať, prípadne uloženú sankciu alebo jej zvyšok vykonať, ak sa na priestupok vzťahuje amnestia.“) Za tohto stavu bolo potom stavu veci a zákonu zodpovedajúcim oslobodenie obžalovaného spod obžaloby prokurátora podľa § 285 písm. b) Tr. por., pretože skutok nie je trestným činom.

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia, teda odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustná sťažnosť.